

Før

Efter

DERFOR SKAL VI PLEJE NATUREN

Kvæg, der går og græsser frit på naturarealer som enge og heder, plejer den danske natur på den mest skånsomme måde. Dyrene holder bevoksningen nede, så arealerne ikke gror til i f.eks. tidsler og bjørneklo. I stedet bliver der lys og plads til truede blomsterarter og dyr.

342.000 hektar i Danmark har behov for pleje. Det svarer til et areal på størrelse med Fyn. For at sikre den mest værdifulde natur er der sat politiske mål om at igangsætte pleje på 150.000 ha. Men vi er kun halvejs mod målet i dag.

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

midt
regionmidtjylland

Derudover har projektet fået støtte fra Kvægafgiftsfonden, Region Midtjylland samt kommunerne Ringkøbing-Skjern, Skive, Holstebro og Randers.

GØR DYRENE DERES ARBEJDE GODT NOK?

Når landmændene sætter dyr ud på naturarealer for at pleje naturen, er det selvfølgelig vigtigt, at man kan vurdere, om naturen reelt bliver 'plejet' - det vil sige, om plejen fremmer de sjældne plante- og dyrearter, som samfundet ønsker, skal have det godt på arealet. Det gøres bl.a. ved at se efter plus- og minusarter på arealerne.

Plusarter er de vilde arter, vi gerne vil fremme med naturplejen. De er meget følsomme over for forringelser i deres levevilkår og forsvinder, hvis de påvirkes negativt af f.eks. gødskning, dræning eller tilgroning.

Minusarter er de arter vi gerne vil hæmme med naturplejen. Det er ofte arter, der tåler mange næringsstoffer og vokser hurtigt. Derfor vil de skygge og udkonkurrere plus-arterne, hvis de ikke holdes nede.

Plusarter:

Kornet Stenbræk

Tormentil

Engblomme

Minusarter:

Burresterre

Kvikgræs

Stor nælde

LANDMANDEN

Landmanden skal leve af naturen, og er derfor afhængig af at passe på den. Derfor sætter mange landmænd pris på, at have dyr, som afgræsser naturarealer. For nogle er det et heltidsjob, og for andre er det et bijob ved siden af f.eks. deres svine- eller mælkeproduktion.

Jens Ole Hededal: Imens nogle kigger på frimærker eller spiller computerspil, så hygger jeg mig med mine 60 køer, som jeg både snakker med og passer på. Naturpleje er godt – både fordi arealerne bliver græsset af og dyrene kommer ud.

Birger Schütte: Den gode kontakt med dyrene er altafgørende, når jeg tjekker, om der er det antal, der skal være. Hvis der mangler én, så ved jeg, at den nok har kælvet og gemmer sig væk.

Jens Thordal Christensen: En af de største fordele ved mit kvæg er, at de er fredelige, og det er altid rart at komme op til sønen og se til dem. Det giver mening for mig at værne om naturen.

Thomas Dahl: Som landmand og jæger har jeg selvfølgelig selv en interesse i at pleje naturen. Og hvis ikke dyrene gik her, ville arealerne gro til i pil.

DYRENE

De køer, der bruges til naturpleje, er ofte robuste racer, der kan gå ude det meste af året uanset hvordan vejret er. Det er oftest særlige kødkvægsracer, som har gode store muskler. Til gengæld producerer de kun mælk til deres kalve. Derfor kan de gå ude døgnet rundt, og skal ikke hjem i stalden og malkes ligesom malkekøer. Der findes omkring 15 - 20 forskellige racer i DK. Nogle af dem der anvendes til naturpleje er:

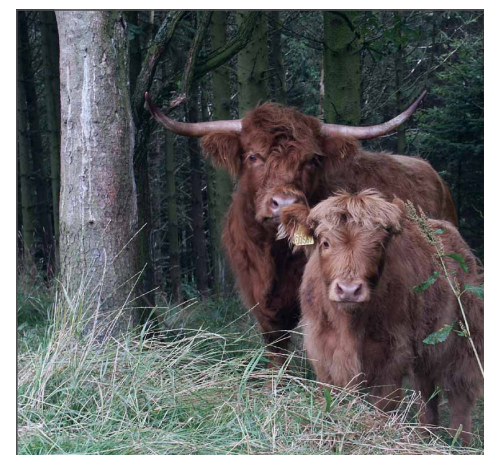
Angus

Hereford

Galloway

Skotsk Højland

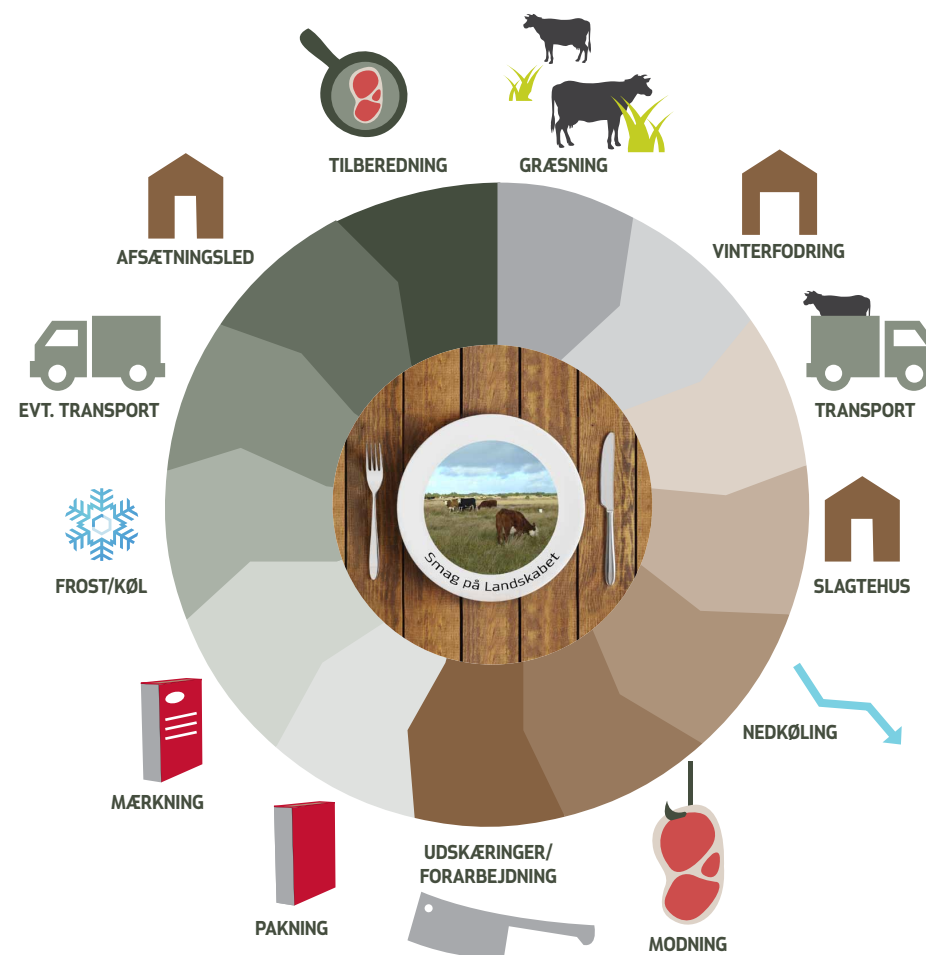

SMAG PÅ LANDSKABET

Naturpleje med græssende kreaturer er desværre oftest en underskudsforretning for landmanden. I projekt Smag på Landskabet arbejder kommuner, videnscentre, forskningsenheder og landmænd sammen om at gøre naturpleje rentabel, så vi kan få mere kvæg ud af pleje naturen.

Det gør vi ved at løse udfordringerne i hele kæden fra pleje af værdifulde naturarealer, håndtering af praktiske problemer med køerne til produktudvikling af kødet og afsætningen af det.

Du kan være med til at fremme naturplejen i Danmark ved at efterspørge det gode kød fra dyrene, der har græsset på arealerne.

SLAGTNING

Spisekvalitetssegenskaber som farve, mørhed, saftighed og smag af kød, er forhold som har stor betydning for os, når vi vælger kød i køledisken eller hos slagteren. Og de påvirkes alle af produktionsforholdene før slagtning.

Når dyrene skal slagtes er der nogle forhold, som er afgørende for kødets kvalitet:

- Transport til slagteriet
- Nedkølingsprocessen
- Modningsprocessen
- Udkæring og pakning af kødet

AFSÆTNING OG FORBRUGERNE

Kød fra dyr i naturpleje har en let smag af vildt og et højt indhold af de sunde, flerumættede fedtsyrer. Med andre ord får du kvalitetskød fra glade dyr i en rig natur.

Du kan finde spændende opskrifter på vores hjemmeside:

www.smagpaalandskabet.dk

og følge os på facebook:

[f /smagpaalandskabet](https://www.facebook.com/smagpaalandskabet)

midt
regionmidtjylland

Derudover har projektet fået støtte fra Kvæggiftsfonden, Region Midtjylland samt kommunerne Ringkøbing-Skjern, Skive, Holstebro og Randers.